Received: *4 พฤศจิกายน 2565*
Revised: *24 มีนาคม 2566*
Accepted: *3 เมษายน 2566*

การปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 และการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี
Operations on the Principles of Sangahavatthu 4 and New Public Management Affecting the Effectiveness of Subdistrict Municipalities in Chon Buri Province

พระครูปลัดสัมพันธ์พิพัฒน์ เลขนาวิน[1] ภมร ขันธะหัตถ์[2] ธนิศร ยืนยง[3]
Phrakhrupalat Samphanphiphat Laknavin[1] Phamorn Khanthahat[2]
Tanisorn Yeunyong [3]

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 และการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี (2) เพื่อวิเคราะห์การปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 และการจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี และ (3) เสนอแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี เป็นวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ ประชากรเป้าหมาย คือ ประชาชนผู้มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ในเขตเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างการวิจัยเชิงปริมาณจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและ กลุ่มตัวอย่างการวิจัยเชิงคุณภาพจำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์

ผลการศึกษาพบว่า

1. ระดับประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านกระบวนการต่าง ๆ ด้านโครงสร้าง ด้านเทคโนโลยี ด้านวัฒนธรรม และด้านสภาพแวดล้อม ตามลำดับ

[1] นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี
Student of Doctor of Public Administration, Faculty of Political Science Pathum Thani University
[2] รองศาสตราจารย์ ดร., มหาวิทยาลัยปทุมธานี
Assoc.Prof. Dr, Faculty of Political Science Pathum Thani University
[3] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี
Assistant Professor Dr. , Faculty of Political Science Pathum Thani University

2. หลักสังคหวัตถุ 4 พบว่า ด้านปิยวาจา ด้านสมานัตตตา ส่งผลต่อการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ด้านหลักความเสมอภาค ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

3. งานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะให้นำคุณธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวใจคนผูกใจคนและประสานหมู่ชนให้มีความสามัคคี มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาประสิทธิผลให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

คำสำคัญ : การปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ 4, การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่, ประสิทธิผล

Abstract

This research Operations on the Principles of Sangahavatthu 4 and New Public Management Affecting the Effectiveness of Subdistrict Municipalities in Chon Buri Province. The research purposes were: (1) to study the effectiveness levels of Subdistrict Municipalities in Chon Buri Province; (2) to analyze the operations on the Principles of Sangahavatthu 4 and new public management affecting the effectiveness of Subdistrict Municipalities in Chon Buri Province; and (3) to propose the guidelines for the effectiveness development of the Subdistrict Municipalities in Chon Buri province. This was the quantitative and qualitative research. The target population was the people aged 18 years and over, listed in the household registration of the Subdistrict Municipalities in Chon Buri province. The quantitative research sample group was the 400 people, the research instrument was the questionnaire; and the qualitative research sample group was the 20 people, the research instrument was the in-depth interview form. he data analysis statistics were the frequency, percentage, mean, standard deviation, multiple regression analysis, and the correlation analysis.

The research findings were:

1. The effectiveness levels of Subdistrict Municipalities in Chon Buri Province found the overall was at high level, the descending mean were the processes aspect, the structure aspect, the technology aspect, the culture aspect, and the environment aspect, respectively.

2. The Principles of Sangahavatthu 4 found the Piyavaca aspect and the Samanattata aspect affected the new public management; and the equity aspect affected the effectiveness of Subdistrict Municipalities in Chon Buri Province at statistical significance level 0.05.

3. The recommendations from research findings were the use of morality that was the tools to be hold on, binds, and harmonizes the people; to be the guidelines for working in order to further develop their effectiveness.

Keywords: Operations on the Principles of Sangahavatthu 4, New Public Management, Effectiveness

บทนำ

สังคหวัตถุ 4 เป็นหลักธรรมเครื่องผูกมิตร หลักธรรมวิธีสงเคราะห์ ประกอบด้วย 1) ทาน การให้ (เสียสละ เอื้อเฟื้อแบ่งบัน) 2) ปิยวาจา ความมีวาจาไพเราะ (ไม่พูดคำหยาบ) 3) อัตถจริยา การทำตนให้เป็นประโยชน์ (อย่าอยู่อย่างผู้ไร้ประโยชน์) 4) สมานัตตตา การวางตัวให้เหมาะสม (วางตัวให้เหมาะสมกับสถานภาพ) ตามหลักสังคหวัตถุ 4 หมายถึง วิธีปฏิบัติเพื่อยึดเหนี่ยวน้ำใจคนอื่นที่ยังไม่เคยรักใคร่นับถือหรือที่รักใคร่นับถืออยู่แล้วให้สนิทแนบยิ่งขึ้น พูดง่ายๆ สังคหวัตถุ ก็คือ เทคนิควิธีทำให้คนรัก หรือมนต์ผูกใจคนนั่นเอง มีทั้งหมด 4 ประการ ดังนี้ 1) ทาน หมายถึง การให้ ได้แก่ การเสียสละ การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การแบ่งปันช่วยเหลือกันด้วยสิ่งของ การให้ทานให้เพื่อขจัดกิเลส ให้โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เพราะผู้ให้ย่อมเป็นที่รัก ย่อมองอาจในท่ามกลางที่ชุมชน เช่น การบริจาคทานแก่นสมณชีพราหมณ์ ผู้ทรงศีล เพื่อขจัดความโลภหรือความตระหนี่เป็นการชำระจิตใจให้สะอาด ยกระดับจิตใจให้สูงขึ้น และการให้เพื่อสงเคราะห์หรือเพื่อยึดเหนี่ยวน้ำใจคนอื่น การทำทานโดยให้สังคหวัตถุนี้ ในแง่ปฏิบัติ หมายถึง การเฉลี่ยหรือแบ่งให้จากส่วนที่คนมีอยู่ มิใช่ให้มากมายจนไม่เหลือหรือให้จนผู้รับร่ำรวย จุดประสงค์เน้นที่การแสดงอัธยาศัยไมตรีมากกว่าความมากหรือน้อยของวัตถุที่ให้เพราะฉะนั้น คนยากจนหรือคนที่มีวัตถุสิ่งของเล็กน้อยก็สามารถแบ่งปันให้ทานผู้อื่นได้ตามอัตภาพของตน คุณธรรมข้อนี้ จะช่วยให้ไม่เป็นคนละโมบ ไม่เห็นแก่ตัว เราควรคำนึงอยู่เสมอว่า ทรัพย์สิ่งของที่เราหามาได้ มิใช่สิ่งจีรังยั่งยืน 2) ปิยวาจา หมายถึง ความมีวาจาไพเราะพูดจากันด้วยคำที่สุภาพอ่อนโยน เพราะไม่มีใครที่ชอบคำหยาบ เพราะฟังแล้วสะเทือนใจ ฟังแล้วไม่รื่นหู ไม่อยากทำงานให้ (นิทานชาดกเรื่อง โคนันทวิสาร) ได้แก่ การพูดคำสุภาพ อ่อนหวาน เพื่อให้เกิดความสมานสามัคคีปิยวาจาทำได้ง่าย เพราะวาจานั้นมีในตัวเรา เพียงเรามีสติมีเมตตาในใจก็สามารถพูดออกมาได้ คำพูดมีอยู่ 2 ประเภท ได้แก่ 2.1) คำพูดที่พูดออกไปแล้วคนฟังเกลียด เช่น คำหยาบ คำด่า คำประชด คำกระทบกระเทียบ คำแดกดัน คำสบถ เป็นต้น คำพูดเหล่านี้เรียกว่า “อัปปิยวาจา” 2.2) คำพูดที่พูดออกไปแล้วทำให้คนฟังรัก 3) อัตถจริยา หมายถึง การบำเพ็ญประโยชน์ช่วยเหลือกันและกันและบำเพ็ญสาธารณ ประโยชน์การทำตัวให้มีประโยชน์ ใครต้องการความช่วยเหลือ ก็ขวนขวาย รีบช่วยเหลือ ถ้าช่วยไม่ได้อย่างน้อยก็ให้กำลังใจ ด้วยความจริงใจ หลักธรรมข้อนี้มุ่งสอนให้คนพัฒนาตน 2 ด้าน คือ 3.1) การทำตนให้เป็นประโยชน์ หมายถึง ทำตนให้มีคุณค่าในสังคมที่ตนอาศัยอยู่ อย่างคำพังเพยที่ว่า "อยู่บ้านท่านอย่างนิ่งดูดาย ปั้นวัวปั้นควายให้ลูกท่านเล่น" คนที่ไม่นิ่งดูดายมีอะไรพอจะช่วยเหลือคนอื่นและสังคมได้ก็เอาใจใส่ขวนขวายช่วยเหลือตามสติกำลัง 3.2) ทำใน สิ่งที่เป็นประโยชน์

วิธีทำตนให้เป็นประโยชน์และทำสิ่งที่เป็นประโยชน์อาจทำได้หลายวิธี เช่น การตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ฝึกฝนอบรมตนให้เป็นคนเจริญด้วยความรู้ ความสามารถ 4) สมานัตตตา หมายถึง การวางตัวให้สม กับฐานะ ตำแหน่ง เหตุการณ์ สิ่งแวดล้อม ทำตนเสมอต้นเสมอปลาย ร่วมทุกข์ ร่วมสุขเอาใจใส่ ไม่ทอดทิ้งกัน การวางตนเสมอต้นเสมอปลาย คือการวางตนได้เหมาะสม มีความหมาย 2 ประการ คือ 4.1) วางตนได้เหมาะสมกับฐานะที่ตนมีอยู่ในสังคม เช่น เป็นหัวหน้าครอบครัว เป็นบิดามารดา เป็นครูอาจารย์ เป็นเพื่อนบ้าน เป็นต้น ตนอยู่ในฐานะอะไรก็วางตนให้เหมาะสมกับฐานะที่เป็นอยู่และทำได้อย่างเสมอต้นเสมอปลาย 4.2) ปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอต่อคนทั้งหลาย ให้ความเสมอภาค ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่นเสมอในสุขและทุกข์ คือ ร่วมสุขร่วมทุกข์ ร่วมรับรู้ปัญหา และร่วมแก้ปัญหาเพื่อประโยชน์ของสังคม นับเป็นข้อธรรมที่สร้างมิตรภาพ ลิ่มสลักใจ และที่ขาดไม่ได้ คือ “รอยยิ้ม” (พระมหาธฤติ รุ่งชัยวิทูร, 2557)

ประสิทธิผล วัดได้จากความสามารถในการทำงานบรรลุเป้าหมายขององค์การ(goal attainment) ที่ได้วางไว้หรือไม่ โดยประสิทธิผลจะมุ่งไปที่ผลลัพธ์ ซึ่งมักเป็นเป้าหมายระยะยาว ในขณะที่ประสิทธิภาพนั้นจะเน้นไปที่วิธีการดำเนินการ (means) โดยเป็นเป้าหมายระยะสั้น ประสิทธิผล จึงหมายถึง การเลือกปฏิบัติงานเพื่อให้องค์การบรรลุเป้าหมายหรือความสำเร็จที่วางไว้ และเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างยิ่งของผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ทั้งนี้ประสิทธิผลองค์การจะได้ผลที่ดีที่สุดต้องมาจากการทาให้เป้าหมายขององค์การไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใด ๆ ก็ตาม ให้มีความเป็นไปได้อย่างสูงสุด โดยที่ผู้นำหรือผู้บริหารองค์การต้องทำให้เป็นเช่นนั้น (Wirat Sanguanwongwan, 2008 : 104) ซึ่งประสิทธิผลมีความสำคัญอย่างยิ่งในทางการบริหารองค์การ เพราะเป็นตัวชี้วัดว่าการบริหารองค์การประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด และยังเป็นปัจจัยบ่งชี้ประการหนึ่งถึงความสำเร็จของผู้นำองค์การที่แสดงถึงความสามารถ ศักยภาพ ภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบของผู้นำองค์ในการบริหารทรัพยากรให้เกิดประโยชน์หรือคุณค่าสูงต่อองค์การ (Jones, 2002:62) ดังนั้นประสิทธิผลที่สูงจะอยู่ที่ความหลากหลายของผลลัพธ์ของบุคคล ผลลัพธ์กลุ่ม และผลลัพธ์ขององค์การ ซึ่งบางครั้งความแตกต่างของประเภทก็จะทำให้ผลลัพธ์ขององค์การแตกต่างกัน ซึ่งในแต่ละผลลัพธ์ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญของประสิทธิผลองค์การ (Moorhead & Griffin, 2001 : 46)

การปฏิบัติงานเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรียังมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการกระบวนการทำงาน รวมถึงหลักสังคหวัตถุ 4 ที่ว่าด้วยเรื่องความเสียสละ การแบ่งปัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งผู้วิจัยเล็งเห็นว่าหลักสังคหวัตถุ 4 และการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ มีความสำคัญกับการบริหารจัดการงานของเทศบาลตำบลที่สามารถส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบลได้ จากเหตุผลดังกล่าว จึงสนใจวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 และการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี ข้อมูลและผลการวิจัยนี้ สามารถนำไปปรับใช้เพื่อหาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชลบุรี ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี
2. เพื่อวิเคราะห์การปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 และการจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. หลักสังคหวัตถุ ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี
2. การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านประชากรและขอบเขตด้านระยะเวลา ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 และการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี โดยตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย หลักสังคหวัตถุ 4 ตามพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) (2553 : 142) ประกอบด้วย 1) ทาน 2) ปิยวาจา 3) อัตถจริยา และ 4) สมานัตตตา

การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ แนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552 : 8-9) ประกอบด้วย 1) หลักประสิทธิผล 2)หลักประสิทธิภาพ 3) หลักตอบสนอง 4) หลักภาระรับผิดชอบ 5) หลักความโปร่งใส 6) หลักการมีส่วนร่วม 7) หลักการกระจายอำนาจ 8) หลักนิติธรรม 9) หลักความเสมอภาค และ10) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ

ประสิทธิผล แนวคิดของ Gibson (2000 : 55) ประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อม 2) เทคโนโลยี 3) โครงสร้าง 4) กระบวนการต่างๆ และ 5) วัฒนธรรม

2. ด้านประชากร

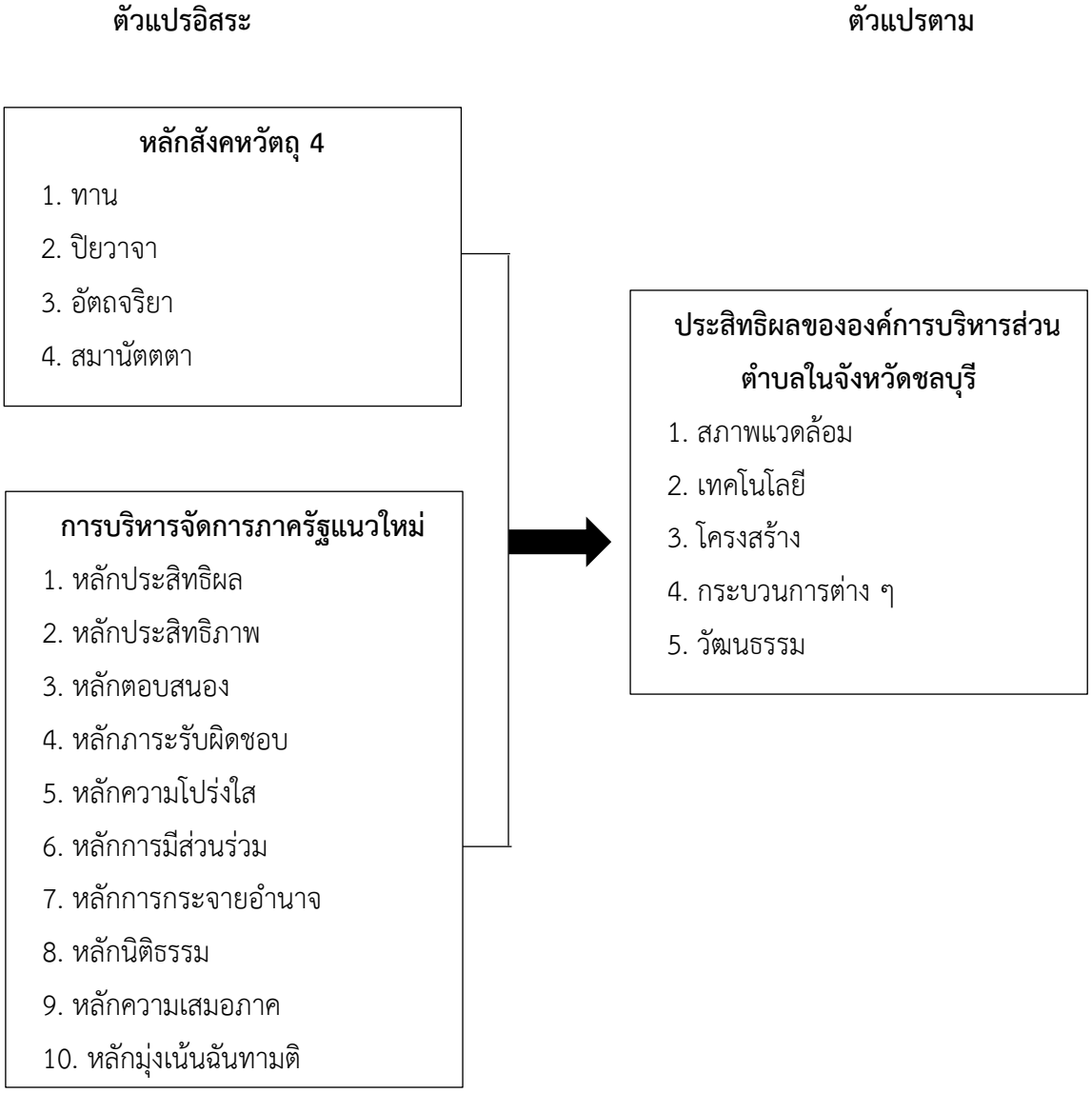
ประชากร คือ ประชาชนผู้มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ในเขตเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี จำนวนทั้งหมด 157,127 คน ชาย จำนวน 256,678 คน และหญิง จำนวน 260,449 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง พ.ศ. 2563)

3. ด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย เริ่มทำการวิจัยตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2564 ถึง สิงหาคม 2565 รวมระยะเวลา 10 เดือน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การการปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 และการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต,2553:142) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552 : 8-9) และ Gibson (2000:55) ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำแนวความคิดมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 และการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี การวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลทุติยภูมิจากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลปฐมภูมิ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสานวิธี (mixed methods research) ระหว่างเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากร คือ ประชาชนผู้มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ในเขตเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี จำนวนทั้งหมด 157,127 คน ชาย จำนวน 256,678 คน และหญิง จำนวน 260,449 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง พ.ศ. 2563)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ในเขตเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน จากการคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน (Taro Yamane,1973 : 727-728)

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้สัมภาษณ์ คือ ประชาชนผู้มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ในเขตเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี จำนวน 20 คน แบ่งเป็นพระภิกษุสงฆ์ จำนวน 3 รูป ผู้นำท้องถิ่น จำนวน 2 คน และประชาชนทั่วไป จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย 1) ทาน 2) ปิยวาจา 3) อัตถจริยา และ 4) สมานัตตตา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย 1) หลักประสิทธิผล 2)หลักประสิทธิภาพ 3) หลักตอบสนอง 4) หลักภาระรับผิดชอบ 5) หลักความโปร่งใส 6) หลักการมีส่วนร่วม 7) หลักการกระจายอำนาจ 8) หลักนิติธรรม 9) หลักความเสมอภาค และ 10) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อม 2) เทคโนโลยี 3) โครงสร้าง 4) กระบวนการต่างๆ และ 5) วัฒนธรรม

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินระดับของคะแนนการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert)

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับ (1) การปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี (2) การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี และ (3) ประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นว่า ข้อมูลที่ได้รับจากเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้ออกแบบจะเป็นข้อมูลที่มีคุณค่า ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความน่าเชื่อถือและความแม่นยำของแบบสอบถาม ดังนี้

1.ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ ผู้วิจัยเริ่มดำเนินการหลังจากได้สร้างเครื่องมือแบบสอบถามขึ้นมา โดยนำแบบสอบถามไปตรวจสอบว่า เมื่อผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างแล้วนั้นแบบสอบถามจะสามารถวัดในส่วนเนื้อหาที่ผู้วิจัยต้องการวัดได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งกระบวนการตรวจสอบนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ทำการตรวจสอบ

2. การหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ หลังจากที่นำแบบสอบถามไปผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และนำไปทดลองใช้ (try-out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อหาค่าความเที่ยง จำนวน 30 ชุด

3. เมื่อทดลองใช้แล้ว จากนั้นผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามดังกล่าวนี้กลับมาเพื่อทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (alpha coefficient) วิธีของคอนบราค (cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .92

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า เก็บรวบรวมข้อมูลทางทฤษฎี และแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 และการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี เพื่อนำมาปรับใช้เป็นเกณฑ์ในการชี้วัดได้อย่างถูกต้อง

2. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามขึ้นเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ในการวิจัยครั้งนี้

3. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (quantitative research) จากแบบสอบถามที่เก็บได้จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ตามหลักการเชิงเนื้อหาและเหตุผลทางวิชาการ โดยทำการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ตามข้อเท็จจริงของกรอบแนวคิดที่ได้กำหนดไว้

4. การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้สัมภาษณ์ คือ ประชาชนผู้มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ในเขตเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี จำนวน 20 คน แบ่งเป็นพระภิกษุสงฆ์ จำนวน 3 รูป ผู้นำท้องถิ่น จำนวน 2 คน และประชาชนทั่วไป จำนวน 15 คน เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอมหรืออนุญาตให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ทำการนัดหมายวันเวลา และสถานที่สัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อขอสัมภาษณ์เชิงลึกจากมหาวิทยาลัยโดยผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง ในขณะสัมภาษณ์มีการจดบันทึกข้อความสำคัญและขออนุญาตบันทึกด้วยเครื่องบันทึกเสียง ภาพนิ่ง ภายหลังจากการสัมภาษณ์แต่ละรายเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำบทสัมภาษณ์นำมาถอดเทปรวบรวมประเด็นคำตอบต่างๆ และวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อสรุปสาระความสัมพันธ์ของแนวคิดนั้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนบทสรุปงานวิจัยในครั้งนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และเครื่องมือทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการวิจัย โดยใช้สถิติพื้นฐาน ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์ทางสถิติ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และใช้ค่าสถิติ

2. การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลภาคสนามและการถอดเทปซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ด้วยวิธีจัดระบบข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างสรุป ผู้ให้สัมภาษณ์ คือ ประชาชนผู้มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ในเขตเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี จำนวน 20 คน แบ่งเป็นพระภิกษุสงฆ์ จำนวน 3 รูป ผู้นำท้องถิ่น จำนวน 2 คน และประชาชนทั่วไป จำนวน 15 คน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.)

2. สถิติเชิงอนุมาน (quantitative statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการทดสอบการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis : MRA) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (correlation analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 และการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 60.2 และเพศชาย จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 มีอายุอยู่ระหว่าง 31-45 ปี จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 43.0 มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5 มีรายได้ 10,001-20,000 บาท จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 อาศัยอยู่ในชุมชน ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 44.0 ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี พบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านสมานัตตตา ($\overline{X}$ = 3.72) ด้านอัตถจริยา ($\overline{X}$ = 3.68) ด้านทาน ($\overline{X}$ = 3.61) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านปิยวาจา ($\overline{X}$ = 3.56) ตามลำดับ

3. ผลการศึกษา การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี พบว่า ระดับการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านหลักการกระจายอำนาจ ($\overline{X}$ = 3.90) ด้านหลักตอบสนอง ($\overline{X}$ = 3.78) ด้านหลักความเสมอภาค ($\overline{X}$ = 3.75) ด้านหลักภาระรับผิดชอบ ($\overline{X}$ = 3.74) ด้านหลักประสิทธิผล ($\overline{X}$ = 3.66) ด้านหลักความโปร่งใส ($\overline{X}$ = 3.59) ด้านหลักประสิทธิภาพ ($\overline{X}$ = 3.55) ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ ($\overline{X}$ = 3.40) ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\overline{X}$ = 3.37) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักนิติธรรม ($\overline{X}$ = 3.18) ตามลำดับ

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ตัวแปรอิสระ	B	Std. Error	Beta	t	Sig
ค่าคงที่	3.743	.271		13.817	.000
ด้านทาน (X_1)	.014	.024	.030	.597	.551
ด้านปิยวาจา (X_2)	.042	.022	.095	1.865	.043 *
ด้านอัตถจริยา (X_3)	.034	.025	.076	1.367	.173
ด้านสมานัตตตา (X_4)	.050	.025	.102	1.987	.048 *
ด้านหลักประสิทธิผล (X_5)	.022	.023	.048	.948	.343
ด้านหลักประสิทธิภาพ (X_6)	.037	.023	.084	1.629	.104
ด้านหลักการตอบสนอง (X_7)	.034	.022	.075	1.497	.135
ด้านหลักภาระรับผิดชอบ (X_8)	.035	.025	.075	1.395	.164
ด้านหลักความโปร่งใส (X_9)	.014	.023	.032	.604	.546
ด้านหลักการมีส่วนร่วม (X_{10})	.009	.021	.021	.416	.677
ด้านหลักกระจายอำนาจ (X_{11})	.036	.023	.080	1.539	.125
ด้านหลักนิติธรรม (X_{12})	.006	.022	.014	.275	.783
ด้านหลักความเสมอภาค (X_{13})	.071	.023	.157	3.055	.002 *
ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ (X_{14})	.014	.020	.035	.693	.489
R = 0.282, R Square = 0.080, Adjuster R Square =.046					
Std. Error of the Estimate = 0.18740 F = 2.381, Sig = 0.003					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการศึกษาประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี พบว่า ระดับประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านกระบวนการต่าง ๆ ($\overline{X}$ = 3.94) ด้านโครงสร้าง ($\overline{X}$ = 3.80) ด้านเทคโนโลยี ($\overline{X}$ = 3.66) ด้านวัฒนธรรม ($\overline{X}$ = 3.63) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านสภาพแวดล้อม ($\overline{X}$ = 3.30) ตามลำดับ

5. ผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย จากตารางที่ 1 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคุณของสมาการเท่ากับ 0.282 แสดงให้เห็นว่าหลักสังคหวัตถุ 4 และการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ กับ ประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี พบว่า คะแนนมาตรฐานของหลักสังคหวัตถุ 4 และการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ด้านหลักความเสมอภาค (X_{13}) ด้านสมานัตตตา (X_4) และด้านปิยวาจา (X_2) มีความสัมพันธ์เชิงบวก กับประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี อธิบายความผันแปรได้ร้อยละ 8.0 มีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ .187 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรีในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 3.743 + 0.157(X_{13}) + 0.102(X_4) + 0.095(X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.071(X_{13}) + 0.050(X_4) + 0.042(X_2)$$

6. ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก สรุปดังนี้

6.1 นโยบายสาธารณะผ่านโครงการคนละครึ่ง สรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับโครงการคนละครึ่งให้คำแนะนำแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง โครงการฯ ช่วยให้ประชาชนที่เข้าถึงการบริการได้มีรายได้ หรือกำลังใช้จ่ายมากขึ้น กระตุ้นให้เกิดการหมุนเวียนของเงินในชุมชนอย่างรวดเร็ว คุณภาพชีวิตประชาชนก็ได้รับการสนับสนุนมากขึ้น

6.2 การมีส่วนร่วมของประชาชน สรุปได้ว่า ปัจจุบันประชาชนสามารถสามารถปรับตัวใช้สื่อเทคโนโลยีในการใช้จ่ายยังสถานที่ต่าง ๆ ได้ ทำให้การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการฯ ย่อมเกิดการวิพากษ์วิจารณ์ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ทำให้การเข้าถึงข้อมูลของเจ้าหน้าที่ภาครัฐสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาระบบให้มีคุณภาพมากขึ้นได้ นอกจากนี้ การร่วมโครงการคนละครึ่งยังมีความโปร่งใส มีระบบการยืนยันตัวตนที่มีความเป็นสากลทำให้เกิดการตรวจสอบได้ง่ายขึ้น

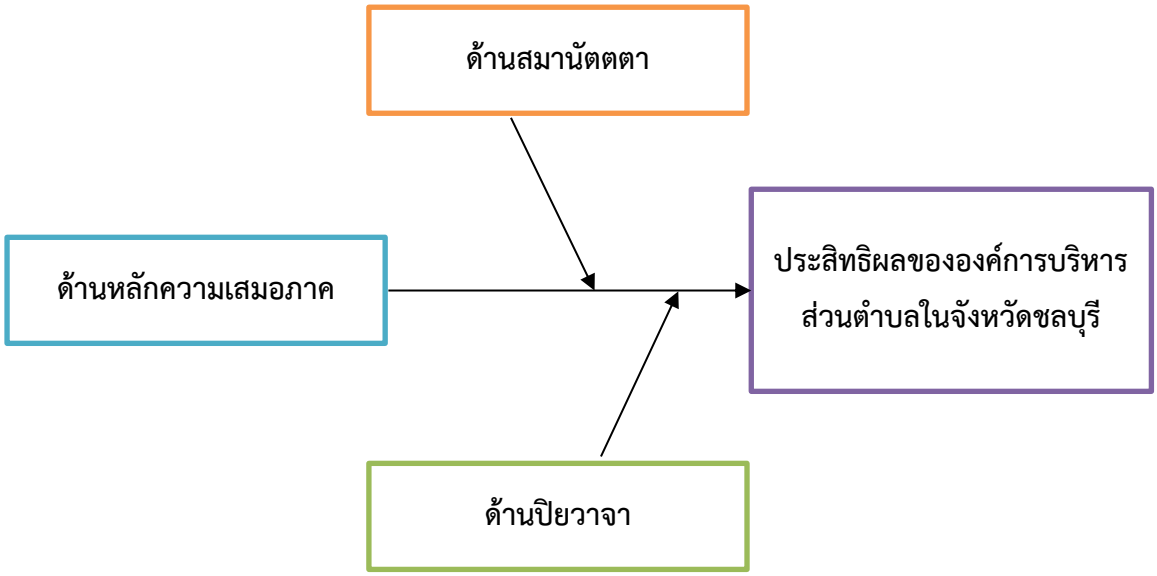
6.3 คุณภาพชีวิตของประชาชน สรุปได้ว่า โครงการคนละครึ่งช่วยให้ประชาชนเข้าถึงสินค้าการบริการด้านสุขภาพมากขึ้น เป็นการส่งเสริมการมีสุขภาพร่างกายที่ดีจากการบริโภคอุปโภค มีสภาพจิตใจที่ดีขึ้น เนื่องจากรับรู้ว่าตนเองได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในการบริโภคอุปโภค และปรับตัวใช้สื่อเทคโนโลยีในการใช้จ่ายตามโครงการคนละครึ่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย สรุปดังนี้

7.1. การปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี พบว่า (1) ด้านปิยวาจา (X_2) พบว่า บุคลากรตอบคำถามและให้คำแนะนำด้วยถ้อยคำที่นุ่มนวล สุภาพเป็นกันเอง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี หน้าตายิ้มแย้ม พูดจาสุภาพ มีความสุภาพ อ่อนโยน และมีไมตรีพร้อมปฏิบัติหน้าที่ และ (2) ด้านสมานัตตตา (X_4) พบว่า บุคลากรแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย สะอาดและเหมาะสมกับเป็นเจ้าหน้าที่ของภาครัฐ และให้บริการกับประชาชนด้วยความยุติธรรม ไม่เลือกปฏิบัติให้สิทธิสตรีที่เท่าเทียมกับบุรุษ

7.2 การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี พบว่า

(1) ด้านหลักความเสมอภาค (X_{13}) พบว่า ผู้บริหารเทศบาลมีการกระจายความรับผิดชอบของภาระงานอย่างเหมาะสม ตามความสามารถในกรอบอำนาจหน้าที่ของบุคลากร และมีการส่งเสริมการพัฒนาระบบสารสนเทศ และส่งเสริมการพัฒนาความรู้ ความสามารถของของบุคลากร

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 และการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี ทั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจาก

ค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านสมานัตตตา ด้านอัตถจริยา ด้านทาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านปิยวาจา ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระประทวน จนฺทสาโร (ศรีโยธี) (2558) เรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการ ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มี เพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกันและ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มารับบริการที่องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 301 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณ ค่าห้าระดับมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมานหรืออ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่าที t-test การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หรือ F-test ผลการวิจัย พบว่า 1) ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ขององค์การบริหารส่วน ตำบลแสนชาติ อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากสามด้าน ระดับปานกลางหนึ่งด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสมานัตตตา รองลงมา คือ ด้านทาน และด้านอัตถจริยา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านปิยวาจา 2) ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของ องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

2. การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักตอบสนอง ด้านหลักความเสมอภาค ด้านหลักภาระรับผิดชอบ ด้านหลักประสิทธิผล ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักประสิทธิภาพ ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักนิติธรรม ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มุทุดา แก่นสุวรรณ (2561) เรื่อง : แนวทางการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลกลุ่มจังหวัดภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (จังหวัดสกลนคร นครพนม และมุกดาหาร) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการที่ดี ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน และ เสนอแนะแนวทาง การบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบล ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การตอบสนองความต้องการการพัฒนา ความรู้และการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจ ความมีประสิทธิภาพและความคุ้มค่าเชิงภารกิจ และประโยชน์สุขของประชาชน 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ได้แก่ ปัจจัยด้านพันธกิจ นโยบาย และกลยุทธ์ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการมีส่วนร่วม และด้านบรรยากาศการเมืองขององค์กร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ เท่ากับ 0.316, 0.227, 0.230 และ 0.194 ตามลำดับ ส่วน สัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.320, 0.271, 0.262 และ 0.215 ตามลำดับ โดยที่ ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัว สามารถร่วมกันพยากรณ์แนวทางการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหาร ส่วนตำบลกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (จังหวัดสกลนคร นครพนม และมุกดาหาร) ร้อยละ 94.70 (R2 เท่ากับ 0.9470) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3. ประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านกระบวนการต่าง ๆ ด้านโครงสร้าง ด้านเทคโนโลยี ด้านวัฒนธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านสภาพแวดล้อม ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนมณี ศิลานุกิจ (2559) เรื่อง ประสิทธิผลการบริหารจัดการบุคลากรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. ประสิทธิผลการบริหารจัดการบุคลากรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน เรียงลำดับ จากมาก ไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ด้านการวางแผนอัตรากำลัง และด้านการสรรหา ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน และด้านการบริหารจัดการและด้านการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากร 2. ประสิทธิผลการบริหารจัดการบุคลากรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน พิจารณาโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ประสิทธิผลการบริหารจัดการบุคลากรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 เทศบาลควรนำหลักสังคหวัตถุ 4 เข้ามาปรับใช้กับกระบวนการทำงาน รวมไปถึงการแก้ปัญหาภายในองค์กร ไม่ว่าจะเป็น ความเสียสละ การแบ่งปัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อพัฒนา

รูปแบบการปฏิบัติงานแบบเสริมสร้างสุขภาวะในองค์กรให้มีความเข้มแข็ง ทั้งนี้ ยังสามารถปลูกฝังให้บุคลากรนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อีกด้วย

1.2 เทศบาลควรเทศบาลเปิดรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน เพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินงาน และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับต่างๆ ที่มีผลบังคับใช้ในเทศบาลตำบล แสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงาน บุคลากร และผู้รับบริการ เพื่อการปรับเปลี่ยนกฎระเบียบข้อบังคับ โดยคำนึงถึงสิทธิหน้าที่ของบุคลากรในเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี และเพิ่มความยืดหยุ่นในอำนาจหน้าที่การปฏิบัติงาน

1.3 ผลการวิจัยประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ภาครัฐให้ความสำคัญกับด้านสภาพแวดล้อมน้อยที่สุด ดังนั้น ควรมีการรวมกลุ่มจัดตั้งสมาคมการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้มขึ้นภายในชุมชน ควรจัดหาอุปกรณ์และสถานที่สำหรับออกกำลังกายหรือฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ในการทำกิจกรรมสันทนาการในเวลาว่างให้แกประชาชน และให้ความสำคัญต่อการกำจัดมลพิษทางน้ำ และอากาศที่พบเจอในชีวิตประจำวัน เพื่อให้สภาพแวดล้อมภายในชุมชนและองค์กรมีความเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักสังคหวัตถุ 4 และการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ของบุคลากรในพื้นที่เทศบาลจังหวัดชลบุรี

2.2 ศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในหลักสังคหวัตถุ 4 และการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ของบุคลากรในพื้นที่เทศบาลจังหวัดชลบุรี เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาความรู้ ความสามารถของบุคลากร และเพิ่มระดับความสำเร็จของประสิทธิผลของเทศบาลในจังหวัดชลบุรี

2.3 ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 และการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบลในจังหวัดอื่นๆ เพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกับจังหวัดชลบุรี เพื่อหาข้อแตกต่าง

2.4 นำรูปแบบหลักธรรมอื่นๆ ในพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ชุมชน และสังคมมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี เช่น หลักฆราวาสธรรม 4 และหลักทิฏฐธัมมิกัตถประโยชน์ 4 เป็นต้น

บรรณานุกรม

ชนมณี ศิลานุกิจ.(2559). **ประสิทธิผลการบริหารจัดการบุคลากรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.** วารสารดุษฎีบัณฑิตทางสังคมศาสตร์ ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม 2559).

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). (2553). **พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์.** พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต). (2554). **แก่นแท้ของพระพุทธศาสนาและลักษณะแห่งพระพุทธศาสนา.** โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด กรุงเทพ มหานคร.

พระประทวน จนฺทสาโร (ศรีโยธี). (2558). **ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด.** วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.

พระมหาธฤติ รุ่งชัยวิทูร. (2557). การพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานเชิงพุทธ. **สยามวิชาการ**, 15(2), 80-94.

มุทุดา แก่นสุวรรณ. (2561). **แนวทางการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (จังหวัดสกลนคร นครพนม และมุกดาหาร).** ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2552). **คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐ ตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating).** กรุงเทพฯ : บริษัท พรีเมียร์ โปร จำกัด.

อาภรณ์ อ่อนคง. (2561). **ประสิทธิผล**. (ออนไลน์). สืบค้นจาก http://aporn123.blogspot.com/2013/ 06/blog-post_28.html.

อำนาจ เผือกบริสุทธิ์. (2560). **หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2**. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

Cronbach, L. J. (1970). **Essentials of Psychological Test (5th ed.).** New York: Harper Collins.

Gibson, J.H., John, M.I. & James H.D. (1982). **Organizations: Behavior Structure and Processes.** (4th ed.), Austin, TX: Business Publications.

_____. (2000). **Organizations Behavior**. (7th ed.). Boston: Irwin.

Jones, G. L. (2002). **Organizational Theory, Design, and Change**. (3rd ed.). Taxes: Pearson Education.

Moorhead, G. and Griffin, R.W. (2001). **Organizational Behavior. Managing People and Organization.** New York: Houghton Mifflin Company.

Taro Yamane (1973). **Statistics: An Introductory Analysis.** 3rd Ed. New York. Harper and Row Publications.

Wirat Sanguanwongwan. (2008). **Management and Organizational Behavior**. Bangkok: Publisher of Chulalongkorn University.